

ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້

ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້

ບົດລາຍງານຜົນກອງປະຊຸມ
ກ່ຽວກັບການລາຍງານ ແລະ ປະກອບຄໍາເຫັນ
ໃນ ຜົນການສຶກສາບັນຫາ ການປູກຢາງພາລາຂະໜາດນ້ອຍຂອງຊາວກະສິກອນ
ແຂວງ ອຸດົມໄຊ, 05 - 06 ກໍລະກົດ 2007

ໂດຍ: ໂຄງການຍ່ອຍ ຄົ້ນຄວ້າ
ແຜນງານຄົ້ນຄວ້າເຂດພູດອຍ ແລະ ພັດທະນາຄວາມສາມາດ
(ກໍລະກົດ, 2007)

I. ສະພາບລວມ

ໂຄງການຍ່ອຍຄົ້ນຄວ້າ ຂອງແຜນງານຄົ້ນຄວ້າເຂດພູດອຍເຂດພູດອຍ ແລະ ພັດທະນາຄວາມສາມາດແມ່ນ ໜຶ່ງຂອງຫຼາຍ ໂຄງການພັດທະນາຂອງລັດຖະບານ ທີ່ມີເປົ້າໝາຍ ແນໃສ່ການຫຼຸດຜ່ອນຄວາມທຸກຈົນຂອງປະຊາຊົນໃນເຂດພູດອຍ ໂດຍສະເພາະແມ່ນຢູ່ເຂດເມືອງຈຸດສຸມຂອງໂຄງການຄື: ເມືອງ ໂພນໄຊ ແຂວງ ຫຼວງພະບາງ ແລະ ເມືອງ ນາໝີ ແຂວງ ອຸດົມໄຊ, ບົນພື້ນຖານການພັດທະນາເຕັກນິກການຜະລິດກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ໃຫ້ມີປະສິດທິຜົນສູງ ແລະ ນຳໃຊ້ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດໃຫ້ມີຄວາມຍືນຍົງ. ປະຈຸບັນຂະບວນການປູກຢາງພາລາໃນລະດັບຄອບຄົວຊາວກະສິກອນ ກໍ່ແມ່ນຈຸດໜຶ່ງທີ່ ທາງໂຄງການໄດ້ເລັ່ງເຫັນບັນຫາ ທີ່ອາດກໍ່ ໃຫ້ຜົນກະທົບທາງດ້ານບວກ ແລະ ລົບຕໍ່ກັບຊີວິດການເປັນຢູ່ຂອງເຂົາເຈົ້າ.

ສະນັ້ນ, ເພື່ອສືບຕໍ່ກອງປະຊຸມກ່ຽວກັບການພັດທະນາຢາງພາລາປະຈຳພາກພື້ນ ຊຶ່ງໄດ້ຈັດຂຶ້ນທີ່ນະຄອນຫຼວງ ວຽງຈັນ ເດືອນ ພຶດສະພາ, 2006 ທີມງານຄົ້ນຄວ້າຈາກສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາສາດເຕັກນິກກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ໄດ້ທຳການສຶກສາຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ປະເມີນຜົນ ຈາກພື້ນທີ່ຂອງໂຄງການ LSUAFRP ເພື່ອສຶກສາສະພາບການປູກຢາງພາລາ ໃນປະຈຸບັນ (ເມືອງ ນາໝີ ແລະ ເມືອງ ໂພນໄຊ). ການສຶກສາໄດ້ກວມເອົາສິ່ງບັນຫາໃຫຍ່: ການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ, ດ້ານເຕັກນິກການປູກ, ດ້ານເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ແລະ ຊີວິດການເປັນຢູ່, ດ້ານສັນຍາກັນຊາວກະສິກອນ. ຜົນຂອງການສຶກສາໄດ້ຊີ້ໃຫ້ເຫັນວ່າຄອບຄົວປູກຢາງພາລາຂະໜາດນ້ອຍ ແມ່ນໄດ້ການຂະຫຍາຍຕົວເພີ່ມຂຶ້ນຢ່າງວ່ອງໄວທັງສອງເມືອງ ແລະ ຊາວກະສິກອນສ່ວນໃຫຍ່ ຜູ້ທີ່ປູກຢາງພາລາ ແມ່ນມີຖານະດີ, ມີເນື້ອທີ່ ແລະ ທຶນ. ການສຶກສາດັ່ງກ່າວໄດ້ຊີ້ໃຫ້ເຫັນວ່າຄອບຄົວຊາວກະສິກອນສ່ວນໃຫຍ່ທີ່ປູກຢາງພາລາ ແມ່ນຍັງບໍ່ທັນຮູ້ແນວພັນທີ່ດີເທົ່າທີ່ເຂົາເຈົ້າໄດ້ແນະນຳ ແລະ ຍັງບໍ່ທັນມີຄວາມຮູ້ດ້ານການຈັດການກັບສວນຢາງພາລາຂອງເຂົາເຈົ້າ, ມັນໄດ້ເຮັດໃຫ້ຢາງພາລາຂອງເຂົາເຈົ້າຕາຍໃນເວລາສອງສາມປີທຳອິດ. ຄາດວ່າບັນຫາດັ່ງກ່າວນີ້ ອາດຈະລວມທັງບັນຫາແນວພັນບໍ່ໄດ້ຄຸນນະພາບຂອງແກ່ນພັນ, ອາກາດເຢັນໂພດ, ປູກສູງກວ່າລະດັບໜ້ານ້ຳທະເລທີ່ທາງການກຳນົດ, ດິນປູກບໍ່ເໝາະສົມ, ໄລຍະເວລາຝົນຕົກສັ້ນ, ບັນຫາແມງໄມ້ທຳລາຍ ແລະ ພະຍາດຕ່າງໆ.

ບັນຫາຕ່າງໆທີ່ຕາມມາ ແມ່ນບັນຫາການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ມີການແຂ່ງຂັນກັນໃນການປູກຢາງພາລາມີການຂັດແຍ່ງກັນໃນການນຳໃຊ້ທີ່ດິນທຳການຜະລິດ ໂດຍສະເພາະແມ່ນດິນທີ່ຢູ່ໄກກັບເສັ້ນທາງ ພ້ອມກັນກໍ່ໄດ້ຂະຫຍາຍເນື້ອທີ່ການປູກຢາງພາລາຈາກບ່ອນທີ່ກຳນົດໃຫ້ໄປສູ່ເຂດອື່ນ. ນີ້ມັນໄດ້ເປັນສາຍເຫດໃຫ້ມີການສ້າງລະບຽບສຳລັບການລ້ຽງສັດບໍ່ໃຫ້ຜູ້ລ້ຽງສັດປ່ອຍສັດສະຊາຍ, ບັນຫາດິນເຊື່ອມໂຊມ ແລະ ອື່ນໆ...ໃນທີ່ສຸດການສຶກສາໄດ້ຊີ້ໃຫ້ເຫັນຈຸດແຂງ ແລະ ຈຸດອ່ອນ ໃນການເຮັດສັນຍາລະຫວ່າງຊາວກະສິກອນ ແລະ ບໍລິສັດຕົວຢ່າງ: ຢູ່ເມືອງ ນາໝີ. ໃນປະຈຸບັນຍັງບໍ່ທັນມີຂະບວນການຢ່າງລະອຽດໃນການກຳນົດທີ່ດິນ ເພື່ອເຫັນດີເຫັນພ້ອມໃນການເຮັດແຜນລົງທຶນປູກຢາງພາລາທັງສັນຍາກັບຊາວກະສິກອນ ແລະ ຊຸມຊົນ.

ດັ່ງນັ້ນ, ເພື່ອເຮັດໃຫ້ຜົນການສຶກສາດັ່ງກ່າວ ມີເນື້ອໃນທີ່ສົມບູນຂຶ້ນ ຈຶ່ງໄດ້ມີການສົນທະນາ ແລະ ແລກປ່ຽນຄວາມຄິດຄວາມນຳພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຢູ່ໃນລະດັບທ້ອງຖິ່ນ. ສະນັ້ນ, ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ຈຶ່ງໄດ້ຈັດກອງປະຊຸມການລາຍງານ ແລະ ປະກອບຄຳເຫັນໃນການສຶກສາບັນຫາການປູກຢາງພາລາໃນ

ລະດັບຄອບຄົວຊາວກະສິກອນ, ໃນລະຫວ່າງວັນທີ 05-06 ກໍລະກົດ 2007, ທີ່ພະແນກກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້ ແຂວງ ອຸດົມໄຊ.

ສະນັ້ນ ບົດລາຍງານກອງປະຊຸມສະບັບນີ້ ໄດ້ຂຽນຂຶ້ນມາ ເພື່ອລາຍງານກ່ຽວກັບຜົນຂອງການປະກອບ ຄວາມຄິດຄວາມເຫັນ ແລະ ການສົນທະນາກ່ຽວກັບທາງເລືອກ, ວິທີແກ້ໄຂ, ການພັດທະນາ ແລະ ສິ່ງເສີມການ ປູກຢາງພາລາ ໃນລະດັບຄອບຄົວຊາວກະສິກອນ ໃນເຂດພູດອຍ ໃຫ້ມີປະສິດທິຜົນສູງ ແລະ ຮັບປະກັນຄຸນນະ ພາບຊີວິດການເປັນຢູ່ໃຫ້ດີຂຶ້ນເລື້ອຍໆ.

1.1 ຈຸດປະສົງຂອງກອງປະຊຸມ

1. ເພື່ອສ້າງຄວາມເຂົ້າໃຈ ໃນການປູກຢາງພາລາ ໃຫ້ກະຈ່າງແຈ້ງ ຕໍ່ກັບບັນດາທ່າແຮງ ແລະ ຄວາມ ສ່ຽງຕ່າງໆຂອງທັງສອງເມືອງເບື້ອງເບື້າໝາຍຂອງໂຄງການ ແລະ ນອກໂຄງການ.
2. ເພື່ອສ້າງຄວາມເຂົ້າໃຈລະຫວ່າງການຄຸ້ມຄອງການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ແລະ ການພັດທະນາການປູກ ຢາງພາລາ.
3. ເພື່ອພັດທະນາ ແລະ ກໍານົດຫົວຂໍ້ການຄົ້ນຄວ້າຢາງພາລາ ທີ່ສໍາຄັນໃຫ້ແກ່ແຜນງານຄົ້ນຄວ້າ ເຂດພູດອຍ ແລະ ພັດທະນາຄວາມສາມາດ ໃນອານາຄົດ.

II. ວິທີການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ

ໃນການດໍາເນີນກອງປະຊຸມການລາຍງານ ແລະ ປະກອບຄໍາເຫັນໃນການສຶກສາບັນຫາການປູກຢາງ ພາລາ ຂະໜາດນ້ອຍຂອງຊາວກະສິກອນຄັ້ງນີ້ ໄດ້ມີການປະສານສົມທົບກັບສູນຄົ້ນຄວ້າກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້ ພາກເໜືອ, ພະແນກກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້ແຂວງ ອຸດົມໄຊ, ຫ້ອງການສິ່ງເສີມກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້ເມືອງ, ກຸ່ມ ບ້ານ ພັດທະນາ ແລະ ບັນດາພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຕ່າງໆ ເພື່ອປຶກສາຫາລືເຖິງບັນຫາທີ່ເກີດຂຶ້ນກ່ຽວກັບຢາງ ພາລາເຊັ່ນ: ການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ, ເຕັກນິກການປູກ, ເສດຖະກິດຄອບຄົວ ແລະ ການເຮັດສັນຍາກັບຊາວກະສິກອນ ໃນນັ້ນ, ໄດ້ມີການນໍາສະເໜີບົດການສຶກສາບັນຫາການປູກຢາງພາລາຂອງຊາວກະສິກອນ ແລະ ການກໍານົດ ເຂດທີ່ເໝາະສົມໃນການປູກຢາງພາລາຢູ່ ເມືອງ ນາໝີ ແລະ ເມືອງ ໂພນໄຊ ຂອງທີມງານຄົ້ນຄວ້າຢາງພາລາ ຈາກ ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາສາດເຕັກນິກກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້, ພ້ອມດຽວກັນໄດ້ນໍາສະເໜີ ພາບລວມ ແລະ ຍຸດທະສາດໃນການພັດທະນາກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້ ເມືອງ ນາໝີ ໂດຍຫົວໜ້າຫ້ອງການສິ່ງເສີມກະສິກໍາ ປ່າໄມ້ເມືອງ ນາໝີ. ຫຼັງຈາກນັ້ນ, ເພື່ອເຮັດໃຫ້ກອງປະຊຸມດໍາເນີນໄປຢ່າງມີປະສິດທິຜົນ ຈຶ່ງຈັດໃຫ້ມີການສົນ ທະນາບັນດາຄໍາຖາມ - ຄໍາຊີ້ແຈງ ແລະ ຈັດກຸ່ມສົນທະນາລະຫວ່າງຕົວແທນຈາກພາກສ່ວນຕ່າງໆ ແລ້ວນໍາຂຶ້ນ ມາສະເໜີຜົນຂອງການສົນທະນາທີ່ກ່ຽວພັນເຖິງ ແນວທາງໃນການພັດທະນາການປູກຢາງພາລາໃນຕໍ່ໜ້າ.

ກອງປະຊຸມການລາຍງານ ແລະ ປະກອບຄໍາເຫັນໃນການສຶກສາບັນຫາການປູກຢາງພາລາຂະໜາດ ນ້ອຍຂອງຊາວກະສິກອນຄັ້ງນີ້ ແມ່ນໄດ້ຮັບກຽດເປັນປະທານກ່າວເປີດກອງປະຊຸມ ໂດຍ ທ່ານ ແນນ ວຽນວິງ ສິດ ຫົວໜ້າພະແນກກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້ ແຂວງ ອຸດົມໄຊ, ທ່ານ ບຸນທັນ ວັນນະໃຈ ເຈົ້າເມືອງ ນາໝີ ແລະ ທ່ານ ດຣ ລິນຄໍາ ດວງສະຫວັນ ຫົວໜ້າໂຄງການຍ່ອຍ ຄົ້ນຄວ້າ ; ແຜນງານຄົ້ນຄວ້າເຂດພູດອຍ ແລະ ພັດທະ

ນາຄວາມສາມາດ. ເຊິ່ງກອງປະຊຸມດັ່ງກ່າວ ໄດ້ດຳເນີນເປັນເວລາ 2 ວັນ, ແຕ່ວັນທີ : 05 - 06 ກໍລະກົດ 2007, ທີ່ຫ້ອງປະຊຸມພະແນກກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ແຂວງ ອຸດົມໄຊ.

III. ຜົນໄດ້ຮັບ

ກອງປະຊຸມ ການລາຍງານ ແລະ ປະກອບຄຳເຫັນໃນການສຶກສາບັນຫາການປູກຢາງພາລາຂະໜາດນ້ອຍ ຂອງຊາວກະສິກອນເປັນກອງປະຊຸມວິຊາການ ໂດຍຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມທັງໝົດປະມານ 45 ຄົນ (ເບິ່ງໃນບົດແນບທ້າຍ2) ມາຈາກພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຕ່າງໆ ຜູ້ທີ່ມີສ່ວນຮ່ວມຢ່າງໃກ້ຊິດຕິດແທນດີຕໍ່ກັບການປູກຢາງພາລາ ຂອງຊາວກະສິກອນ. ພາຍຫຼັງທີ່ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມກອງປະຊຸມ ໄດ້ຮັບຟັງການລາຍງານຜົນການສຶກສາບັນຫາການປູກຢາງພາລາ ໃນລະດັບຄອບຄົວຊາວກະສິກອນ ແລະ ການກຳນົດເຂດທີ່ເໝາະສົມໃນການປູກຢາງພາລາ ຢູ່ເມືອງ ນາໝີ ແລະ ເມືອງ ໂພນໄຊ ແລ້ວ ເຫັນໄດ້ວ່າ ການປະກອບຄວາມຄິດຄວາມເຫັນຂອງຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມແມ່ນມີລັກສະນະກົງໄປກົງມາ ແລະ ຈິງຈັງ ເຊິ່ງສາມາດສັງລວມໄດ້ຢູ່ 4 ຂົງເຂດໄດ້ແກ່:

(1) ບັນຫາການນຳໃຊ້ ແລະ ຄຸ້ມຄອງ ທີ່ດິນ

ການປະກອບຄວາມຄິດຄວາມເຫັນຕໍ່ກັບບັນຫາການນຳໃຊ້ທີ່ດິນເຫັນໄດ້ວ່າ ຊາວກະສິກອນສ່ວນຫຼາຍ ແມ່ນດຳເນີນການປູກຢາງພາລາ ແບບບໍ່ເປັນລະບົບບໍ່ໄດ້ຄຳນຶງເຖິງຄວາມເໝາະສົມ ຂອງດິນ ແລະ ປັດໃຈອື່ນໆ ໂດຍເຂົາເຈົ້າອີງໃສ່ຄວາມຕ້ອງການຢາກປູກພຽງຢ່າງດຽວສິ່ງດັ່ງກ່າວນີ້ ອາດເປັນຈຸດໜຶ່ງທີ່ມີຄວາມສ່ຽງ ຕໍ່ການຮັບປະກັນຜົນຜະລິດໃນ

ອະນາຄົດ. ເຊິ່ງຄຽງຄູ່ກັນນັ້ນ, ການຈັດສັນພື້ນທີ່ດິນໃຫ້ແກ່ຜູ້ລົງ ທຶນຍັງບໍ່ທັນແທດເໝາະຕໍ່ກັບການນຳໃຊ້ທີ່ດິນຕໍ່ຈິງ (ບໍ່ມີການສຳຫຼວດ). ການປູກຢາງພາລາເປັນພື້ນທີ່ຂະ ໜາດໃຫຍ່ອາດມີຜົນກະທົບຕໍ່ກັບສິ່ງແວດລ້ອມ (ລາຍລະອຽດ ເບິ່ງຢູ່ໃນເອກະສານແນບທ້າຍ 1).

(2) ບັນຫາທາງດ້ານການນຳໃຊ້ ເຕັກນິກ

ເຫັນໄດ້ວ່າ ການນຳໃຊ້ເຕັກນິກ ແມ່ນເປັນບັນສຳຄັນໜຶ່ງທີ່ເປັນຕົວກຳນົດການຮັບປະກັນທາງດ້ານຜົນຜະລິດໃນໄລຍະຜ່ານມາ ຊາວກະສິກອນສ່ວນຫຼາຍ ແມ່ນມີຄວາມຮູ້ການປູກຢາງພາລາ ຈາກຈີນ ພ້ອມດຽວກັນ ກໍ່ໄດ້ນຳເຂົ້າແນວພັນຢາງມາຈາກຈີນ. ປະຈຸບັນຊາວກະສິກອນຈຳນວນໜຶ່ງ ແມ່ນໄດ້ດຳເນີນການສ້າງສວນກ້າເບ້ຍດ້ວຍຕົນເອງ ໂດຍການນຳໃຊ້ຕາພັນຢາງຊະຊາຍ ແລະ ເຂົາເຈົ້າກໍ່ບໍ່ຮູ້ເລີຍວ່າແນວພັນຢາງດັ່ງກ່າວ ເປັນຊະນິດພັນຢາງໃດ. ນອກຈາກນັ້ນ, ການປູກພືດປະສົມປະສານສວນຢາງພາລາ ແມ່ນໄດ້ດຳເນີນການປູກພຽງ 1-2 ປີທຳອິດ ບໍ່ມີເວລາໃນການບົວລະບັດຮັກສາ (ຖາງຫຍ້າ) ເນື່ອງຈາກວ່າ ຊາວກະສິກອນເອງມີຫຼາຍກິດຈະກຳທີ່ໄດ້ເຮັດເປັນຕົ້ນລ້ຽງສັດ, ເຮັດໄຮ່, ຫາເຄື່ອງປ່າຂອງດົງ. ສະນັ້ນ, ຈິ່ງສົ່ງຜົນກະທົບໂດຍກົງຕໍ່ກັບການຈະເລີນເຕີບໂຕຂອງຢາງພາລາ ແລະ ມີຄວາມສ່ຽງຕໍ່ການການເຂົ້າທຳລາຍຂອງພະຍາດບັງແມງ (ລາຍລະອຽດ ເບິ່ງຢູ່ໃນເອກະສານແນບທ້າຍ 1).

(3) ທາງດ້ານເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ແລະ ຊີວິດການເປັນຢູ່

ເຫັນໄດ້ວ່າຊາວກະສິກອນ ແມ່ນມີຄວາມຈຳກັດທາງດ້ານແຮງງານໃນການຜະລິດກະສິກຳ ກໍຄື ບົວລະບັດຮັກສາສວນຢາງພາລາ. ຂໍ້ຈຳກັດທາງດ້ານເງິນທຶນ ແລະ ການເຂົ້າເຖິງການຕະຫຼາດຢາງພາລາ, ແລະ ກອງປະຊຸມຍັງໄດ້ເຫັນວ່າການປູກຢາງພາລາ ເປັນພື້ນທີ່ອັນກວ້າງຂວາງອາດສົ່ງຜົນກະທົບຕໍ່ກັບ ການຮັບປະກັນແຫຼ່ງສະບຽງອາຫານຕໍ່ຄອບຄົວຊາວກະສິກອນຜູ້ທຸກຍາກ (ເອກະສານແນບທ້າຍ1).

(4) ບັນຫາດ້ານສັນຍາປູກຢາງພາລາ

ໃນຂັ້ນຕອນການສ້າງສັນຍາຢາງພາລາຢູ່ໃນລະດັບແຂວງ ແມ່ນໄດ້ອີງໃສ່ຄວາມເປັນເອກະພາບ ຢູ່ໃນລະດັບບ້ານ ເຊິ່ງຢູ່ໃນລະດັບແຂວງ ແມ່ນໄດ້ມີຄະນະກຳມະການໜຶ່ງເປັນຜູ້ຮັບຜິດຊອບໄດ້ການກຳ ນົດຄວາມຮັບຜິດຊອບລະຫວ່າງບໍລິສັດລົງທຶນປູກຢາງພາລາ ແລະ ຊາວກະສິກອນຜູ້ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ, ເຖິງ ຢາງໃດກໍຕາມມັນກໍຍັງມີຈຸດໜຶ່ງທີ່ເຫັນໄດ້ວ່າຍັງເປັນຂໍ້ຈຳກັດຄື : ການເຜີຍແຜ່ບົດສັນຍາປູກຢາງພາລາ ໃຫ້ແກ່ຊາວກະສິກອນໃນລະດັບຄົວເຮືອນ, ໃນຂະນະດຽວກັນສັນຍາປູກຢາງພາລາຍັງໄດ້ມີ 2 ປະເພດຄື: (1) ສັນຍາປູກຢາງພາລາລະຫວ່າງບໍລິສັດລົງທຶນກັບ ແຂວງ ຫຼື ເມືອງ, (2) ບົດສັນຍາລະຫວ່າງບໍລິສັດ ກັບຄອບຄົວຊາວກະສິກອນ.

3.1. ຜົນຂອງການສົນທະນາແບບເປັນກຸ່ມ

ກອງປະຊຸມເຫັນໄດ້ວ່າ: ແນວຄວາມຄິດໃນການພັດທະນາການປູກຢາງພາລາໃນລະດັບຄອບຄົວ ຊາວກະສິ ກອນໃນຕໍ່ອະນາຄົດຈາກການສົນທະນາແບບເປັນກຸ່ມ, ແບ່ງອອກເປັນ 4 ດ້ານ ໂດຍການນຳໃຊ້ ຄຳຖາມເຈາະຈີ້ມ (ເອກະສານແນບທ້າຍ3) ສະນັ້ນຜົນຂອງການສົນທະນາຂອງແຕ່ລະກຸ່ມ ແມ່ນລະອຽດລຸ່ມ ນີ້ຄື:

(1) ດ້ານການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ

- **ປະເດັດສຳຄັນ**
  1. ການຂະຫຍາຍການປູກຢາງພາລາໄວ້ໄດ້ເຮັດໃຫ້ມີບັນຫາກ່ຽວກັບການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ທີ່ລະດັບບ້ານ, ລະດັບເມືອງ.
  2. ການປູກຢາງພາລາຈາກຄວາມຮູ້ບໍ່ທັນພຽງພໍ.
  3. ການປູກຢາງພາລາເປັນເປັດໃຈໜຶ່ງໄດ້ເກີດການຂັດແຍ່ງລະຫວ່າງຊາວກະສິກອນ.
  4. ການເກັບກຳຂໍ້ມູນການປູກຢາງພາລາຜ່ານມາປູກໃສ່, ຂອງໃຜ, ເນື້ອທີ່ເທົ່າໃດ?
- **ຄວາມອາດສາມາດເປັນໄປໄດ້**
  1. ຕ້ອງສຶກສາສະຖາພາບການກຳນົດເຂດປະເພດການນຳໃຊ້ ແລະ ຈັດສັນທີ່ດິນ.
  2. ລະດັບເມືອງ ແລະ ບ້ານໃນເຂດທີ່ປູກຢາງພາລາ ເພື່ອປັບປຸງວິທີການກຳນົດເຂດ ແລະ ມອບສິດ ໃຫ້ຊາວກະສິກອນໃຫ້ຈະແຈ້ງ.
- **ຄຳຖາມເຈາະຈີ້ມ**
  1. ຂໍ້ຕອນການກຳນົດເຂດການນຳໃຊ້ທີ່ດິນໃຫ້ເຊື່ອມໂຍງແນວໃດ ? ກ່ອນຈະອະນຸຍາດສັນຍາ...
    - ຕ້ອງເບິ່ງຜົນການວິເຄາະເຊັ່ນ: ຂໍ້ມູນ ແລະ ແຜນທີ່ ທີ່ເໝາະສົມຂອງການປູກຢາງພາລາ.

- ສຳຫຼວດຄືນໃໝ່ ເພື່ອຮູ້ເຂດທີ່ໄດ້ປູກຢາງພາລາທີ່ຜ່ານມາຢູ່ໃສ, ຂອງໃຜ.
- ຕ້ອງກຳນົດຂອບເຂດຄຸ້ມຄອງຂອງບ້ານໃຫ້ລະອຽດ ເພື່ອຮູ້ຈຳນວນທີ່ດິນຈະນຳໃຊ້.
- ເຫຼືອຈາກການແບ່ງໃຫ້ປະຊາຊົນຕ້ອງເປັນດິນຂອງລັດ ເພື່ອຈະໃຫ້ສຳປະທານ.

2. ລະບົບການເກັບກຳຂໍ້ມູນຢາງພາລາຄວນຄຸ້ມຄອງນຳໃຊ້ແນວໃດ ?

- ຕ້ອງສຳຫຼວດກວດກາດິນທີ່ປູກຢາງພາລາແລ້ວຫຼາຍປານໃດ ໃຜຖືກຳມະສິດ.
- ລົງທະບຽນສວນປູກຢາງຈະແຈ້ງ ແລະ ອອກໃບຢັ້ງຢືນນຳໃຊ້ທີ່ດິນເລກທີ 01 ໃຫ້ແກ່ປະຊາຊົນສຳປະທານຮັບຮອງຈາກອົງການຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນແຫ່ງຊາດຕາມການຕົກລົງຂອງແຕ່ລະຂັ້ນ.
- ສຳຫຼວດເຂດສຳປະທານໃຫ້ແກ່ບໍລິສັດອອກໃບຢັ້ງຢືນສຳປະທານ ຮັບຮອງຈາກອົງການຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນ ແຫ່ງຊາດຕາມການຕົກລົງ ຂອງແຕ່ລະຂັ້ນ.
- ການຄຸ້ມຄອງຂໍ້ມູນ ແມ່ນຢູ່ໃນລະດັບເມືອງ ແມ່ນພື້ນທີ່ຂອງປະຊາຊົນແຕ່ສຳປະທານຕ້ອງແມ່ນຂອງແຂວງ ແລະ ເມືອງ ຄຸ້ມຄອງເປັນເຈ້ຍ ຫຼື ເປັນຕິຈິຕໍ່.

3. ເພື່ອໃຫ້ເຂົາເຈົ້າເຂົ້າໃຈເລືອກ ພື້ນທີ່ປູກຢາງພາລາ

- ຕ້ອງອີງໃສ່ແຜນທີ່ຄວາມເໝາະສົມຂອງການປູກ.
- ຕ້ອງອີງໃສ່ຂໍ້ມູນທີ່ມີຢູ່ແລ້ວ ຕ້ອງມີເອກະສານຄູ່ມືໃນການຄັດເລືອກພື້ນທີ່ໃຫ້ພະນັກງານເມືອງ ແລະ ຊາວບ້ານ.
- ຕ້ອງມີການຝຶກອົບຮົມໃຫ້ເຂົ້າໃຈການໃຊ້ແຜນທີ່ ແລະ ຄູ່ມື.

4. ວິທີການແນວໃດ ການປູກຢາງຈະບໍ່ໃຫ້ມີຜົນກະທົບຕໍ່ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ?

- ບໍລິສັດ ຫຼື ນັກລົງທຶນຂຽນບົດວິພາກທາງດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມທາງດ້ານດີ, ອ່ອນ, ໃນເຂດສຳປະທານ.
- ນຳໃຊ້ຂໍ້ມູນໃນການມອບດິນມອບປ່າ ແລະ ປະເພດການນຳໃຊ້ປ່າໄມ້ເຊັ່ນ: ປ່າສະຫງວນ, ປ່າປ້ອງການ, ປ່າຜະລິດ ແລະ ອື່ນໆ...
- ສ້າງລະບົບການຮ່ວມມືລະຫວ່າງບ້ານເຊື່ອມຕໍ່ກັນອີງໃສ່ລະບຽບເມືອງ ແລະ ແຂວງ.
- ປູກພືດປະສົມປະສານ ແລະ ການປູກຢາງພາລາ ແມ່ນໃຫ້ໄກພື້ນທີ່ກະສິກຳປະມານ 20 ແມັດ.

(2) ດ້ານການນຳໃຊ້ເຕັກນິກ

ຂໍ້ມູນທີ່ກ່ຽວກັບເຕັກນິກການປູກຢາງພາລາທີ່ສຳຄັນຊາວກະສິກອນຕ້ອງການຢາກຮຽນຮູ້ ແລະ ເຂົ້າໃຈ ເຊິ່ງ ການສົນທະນາພາຍໃນກຸ່ມໄດ້ຈັດບຸລິມະສິດຄວາມສຳຄັນຕາມລຳດັບດັ່ງນີ້:

- o ການກຳນົດພື້ນທີ່
  - ຄວາມເໝາະສົມຂອງດິນ < 700 ຫຼື 900 ແມັດ.
  - ອາກາດທີ່ເໝາະສົມ (ປະລິມານນ້ຳຝົນ, ອຸນຫະພູມ).

- ຄວາມຄ້ອຍຊັນຂອງດິນປະມານ 12 % - 50%.

○ ແນວພັນ

- ຈາກແຫຼ່ງທີ່ເຊື່ອໄດ້ເຊັ່ນ: ສະຖາບັນ, ສູນ, ສະຖານີ ແລະບໍລິສັດທີ່ໄດ້ຂຶ້ນທະ ບຽນ
- ອາຍຸຂອງແນວພັນ

○ ການປູກ

- ໃຫ້ຖືກຕາມຮູບແບບ, ລະຫວ່າງຕົ້ນ, ລະຫວ່າງແຖວ.
- ການຊຸດຊຸມ, ຂະໜາດຂອງຊຸມ.
- ການຈັດແຖວຕາມ ຄວາມຄ້ອຍ ຊັນຂອງດິນ.
- ຄວາມສິ້ນເບືອງກັບການລົງທຶນ.
- ລະດູການປູກເລີ່ມແຕ່ເດືອນ 5-7.

○ ການບົວລະບັດຮັກສາ

- ຊຸດແລວຄືນ 1 ເທື່ອ/ປີ.
- ອະນາໄມພື້ນທີ່ 3 ເທື່ອ/ປີ.
- ການປ້ອງກັນ ແລະ ການກຳຈັດສັດຕູພືດ.
- ການລີກົງງ່າ ແລະ ການຕອນຍອດ.

○ ຮູບແບບການປູກພືດປະລິມະສານ

- ປູກເຂົ້າ, ສາລີ, ຂ່າ 3 ປີລົງມາ
- ໄມ້ໃຫ້ໝາກ, ໝາກເດືອຍ ແລະ ອື່ນໆ.

○ ການປາດ ແລະ ການຮັກສານ້ຳຢາງ

- ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມເຕັກນິກທີ່ຖືກຕ້ອງ

○ ການປຸງແຕ່ງ

○ ການຈັດຕັ້ງກຸ່ມການຜະລິດ

- ການຕໍ່ລອງທາງດ້ານລາຄາ

○ ພຶດອື່ນທີ່ບໍ່ແມ່ນຢາງພາລາ

- ຊາ, ຢາງບົງ, ດອກເອື້ອງ...

➢ ໃຜຈະເປັນຜູ້ເຜີຍແຜ່ ບັນດາເຕັກນິກ ແລະ ວິທີການ

- ປົດສະເຕີ, ຮູບພາບ, ໂທລະພາບ, ແຜ່ນພັບ ແລະ ລະຄອນ
- ຈັດການທັດສະນະສຶກສາ ແລະ ການບອກເລົ່າ

ເຜີຍແຜ່ໂດຍ : ສູນສົ່ງເສີມ, ຫ້ອງການສົ່ງເສີມ ກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້, ຫ້ອງການີະແຫຼ່ງຂ່າວ ແລະ ວັດທະນາ ທຳ, ໜ່ວຍກຳສ້າງຮາກຖານການເມືອງ ແລະ ບັນດາບໍລິສັດຜູ້ລົງທຶນ.

(3) ດ້ານເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ແລະ ຊີວິດການເປັນຢູ່

1. ເຮັດແນວໃດ ເພື່ອຊ່ວຍໃຫ້ຊາວກະສິກອນຄອບຄົວທຸກຍາກ ມີສິດເຂົ້າໄປນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ແລະ ຊັບ ພະຍາກອນ

- a. ການຈັດເຂດຜະລິດ ຕາມນະໂຍບາຍລັດຖະບານ (3 ເລົ່າ ຕໍ່ ຄອບຄົວ)
- b. ສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງດ້ານເສດຖະກິດ.
- c. ມີນະໂຍບາຍສົ່ງເສີມໃຫ້ຜູ້ທີ່ມີເງື່ອນໄຂ ສາມາດປູກ 100 ຊຸມ ຕໍ່ 1 ແຮງງານຕໍ່ປີ.
- d. ສຶກສາອົບຮົມ ໃຫ້ເຂົາເຈົ້າເຂົ້າໃຈເຖິງຄຸນປະໂຫຍດຂອງດິນຕໍ່ການດຳລົງຊີວິດ.
- e. ຕ້ອງມີກອງທຶນພັດທະນາ (ແກ້ໄຂຄວາມທຸກຍາກ).
- f. ສ້າງລາຍຮັບເພີ່ມ ໂດຍການປູກພືດໄລຍະສັ້ນ.

2. ຊາວກະສິກອນໃນເມືອງຂອງທ່ານ ໄດ້ຮັບຮູ້ລາຄາຢາງພາລາແນວໃດ ? ມີລະບົບການເຜີຍແຜ່ຂໍ້ມູນດ້ານການິະຫຼາດແນວໃດ ?

- a. ແຫຼ່ງຂ່າວຈາກພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງ ປະເທດ
- b. ຈາກເອກະສານນັກລົງທຶນ (ບົດວິ ພາກເສດຖະກິດ)
- c. ມີລະບົບເຜີຍແຜ່ ຈາກອົງການຈັດຕັ້ງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຊອກຮູ້ລາຄາຕະ ຫຼາດໂລກ

ຕາຕະລາງ : 2. ການສັງລວມທາງເລືອກ, ທ່າແຮງ ແລະ ຂໍ້ຈຳກັດໃນການປູກຢາງພາລາ

ທາງເລືອກ	ທ່າແຮງ	ຂໍ້ຈຳກັດ
ເຄື່ອງປ່າຂອງດົງ	- ລົງທຶນໜ້ອຍ, ກິນໄວ ແລະ ໃຊ້ແຮງງານໜ້ອຍ - ຄົນທຸກສາມາດຫາໄດ້ງ່າຍ - ມີຕາມທຳມະຊາດ - ມີຕະຫຼາດຮອງຮັບພາຍນອກ	- ມີບາງເຂດ - ການປົກປັກຮັກສາງ່າຍ - ມີບາງລະດູການ
ລ້ຽງສັດ-ປາ	- ມີປະສິດປະການ - ມີຕະຫຼາດຮອງຮັບພາຍໃນ - ມີການສົ່ງເສີມສະໜັບສະໜູນ - ມີພື້ນທີ່ຮອງຮັບ ແລະ ບໍ່ມີລະດູການ	- ຕ້ອງເອົາໃຈໃສ່ - ຕ້ອງມີອາຫານ - ເຮັດໄດ້ບາງຄອບຄົວ
ຫັດຖະກຳ	- ປະຊາຊົນມີມູນເຊື້ອ ແລະ ມີວັດຖຸດິບພາຍໃນ - ມີຕະຫຼາດຮອງຮັບ ແລະ ຕົ້ນທຶນໜ້ອຍ	- ເຮັດໄດ້ບາງຄອບຄົວ
ການປູກພືດເປັນສິນຄ້າ	- ມີການສະໜັບສະໜູນ ແລະ ສົ່ງເສີມ - ມີຕະຫຼາດຮອງຮັບ - ປະຊາຊົນມີມູນເຊື້ອ - ມີເງື່ອນໄຂດ້ານພື້ນທີ່	- ດິນ ແລະ ນ້ຳ - ແນວພັນ - ເຕັກນິກ - ແຮງງານ ແລະ ອຸປະກອນ

▪ **ກຸ່ມທີ 4 : ດ້ານສັນຍາບູກຢາງພາລາ (ຫ້ອງປະຊຸມ ສລຊ, ຈຳນວນ 11 ທ່ານ)**

1. ການກຳນົດໂຄງຮ່າງສັນຍາ ແມ່ນໃຫ້ອີງໃສ່ຮ່າງກົດໝາຍວ່າດ້ວຍສັນຍາ ແລະ ຂໍ້ຜູກພັນໃນສັນຍາຂອງ ສປປ ລາວ ເລກທີ 02/90/ສປສ.
2. ເນື້ອໃນຂອງສັນຍາຍ່ອຍ ຕ້ອງສອດຄ່ອງກັບສັນຍາແມ່ ແລະ ເປັນໄປຕາມຂັ້ນຕອນ ແລະ ລະບຽບກົດໝາຍທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຂອງ ສປປ ລາວ.
3. ການປັບໄຫມ: ຄວນກຳນົດຢູ່ໃນສັນຍາແຕ່ມູນຄ່ານັ້ນ ແມ່ນໃຫ້ຄິດໄລ່ທົດແທນຕາມການເສັຍຫາຍຕົວຈິງ.
4. ບັນຫາທີ່ມັກເກີດ ຢູ່ພາຍໃນເມືອງ:
  - i. ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດສັນຍາ ບໍ່ທັນເຂັ້ມງວດ.
  - ii. ການຕິດຕາມ, ກວດກາການປະຕິບັດສັນຍາ ບໍ່ທັນໄດ້ດີ ແລະ ບໍ່ເປັນປົກກະຕິ
  - iii. ບໍລິສັດຜູ້ລົງທຶນ ມັກລ່ວງລໍ້າອອກກອນອກຂອບເຂດສັນຍາ.
  - iv. ມີບາງຄົນ ສວຍໃຊ້ນາຍທຶນນ້ອຍ ມີກາງ ຈັບຈອງດິນ ແລ້ວສວຍໃຊ້ໂອກາດ ເພື່ອສ້າງປະໂຫຍດໃຫ້ແກ່ຕົນເອງ.
  - v. ການສະໜອງອຸປະກອນ, ປັດໄຈນຳເຂົ້າການຜະລິດ ແລະ ສິ່ງອຳນວຍຄວາມສະດວກ ຂອງບໍລິສັດ ໃຫ້ແກ່ຊາວກະສິກອນ ບໍ່ໄດ້ຄົບຖ້ວນ ແລະ ບໍ່ທ່ວງທັນ.
  - vi. ການຕອບສະໜອງແຮງງານຂອງຊາວບ້ານ ບໍ່ພຽງພໍ ແລະ ບໍ່ທ່ວງທັນ ຍ້ອນແຮງງານຈຳກັດ ແລະ ເຮັດຫຼາຍກິດຈະກຳໃນເວລາດຽວກັນ.
5. ການທົດແທນແກ່ສອງຝ່າຍ ຖ້າຝ່າຍໃດຝ່າຍໜຶ່ງຍົກເລີກສັນຍານັ້ນ ແມ່ນໃຫ້ອີງຕາມຫຼັກການ ແລະ ກົດໝາຍລວມຂອງ ສປປ ລາວ (ຂໍ້ຜູກພັນໃນສັນຍາ, ການລົ້ມລະລາຍຂອງວິສາຫະກິດ...).
6. ການເສັຍພາສີທີ່ດິນພາຍຫລັງ 3 ປີ:
  - vii. ຊາວກະສິກອນ ເສັຍພາສີທີ່ ດິນຕາມລະບຽບການພາສີ, ກົດໝາຍທີ່ດິນ ແລະ ກະສິກຳຂອງ ສປປ ລາວ.
  - viii. ບໍລິສັດ ເສັຍພັນທະພາສີອາ ກອນ (ອກລ, ອກລ) ຕາມ ລະບຽບການດຳເນີນທຸລະ ກິດ ຂອງ ສປປ ລາວ
7. ການກຳນົດລາຄາຜົນຜະລິດນ້ຳຢາງ: ໃນສັນຍາ.
  - a. ພະແນກອຸດສາຫະກຳ-ການຄ້າ ເປັນຜູ້ຕິດຕາມ ແລະ ກຳນົດລາຄາ
  - b. ພະແນກກະສິກຳ ຮັບຜິດຊອບທາງດ້ານ ຂອດເຕັກນິກວິຊາການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ

• **ການສັງລວມຜົນຂອງການສົນທະນາຂອງກຸ່ມ**

ຕາຕລາງ: 3. ພາກສົນທະນາການໃຫ້ຄຳຖາມ ແລະ ຄຳຊີ້ແຈງຕ່າງ ໃນແຕ່ລະກຸ່ມຄົ້ນຄວ້າ

ລ/ດ	ກຸ່ມຄົ້ນຄວ້າ	ຄຳຊີ້ແຈງຈາກນັກສຳມະນາກອນ
1.	ກຸ່ມການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ	<ul style="list-style-type: none"> - ການກຳນົດເຂດການປູກແຕ່ລະສ່ວນຢາງພາລາ ຫາບ່ອນທຳການຜະລິດເຊັ່ນ: ນາ, ຫ້ວຍ, ໃນ 20 ແມັດ ຫຼື 30 ແມັດ ເປັນໄປໄດ້ບໍ່? - ບົດລາຍງານໃນການນຳໃຊ້ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດໃຫ້ລະອຽດຕື່ມ ທີ່ມີຜົນກະທົບຕໍ່ກັບການປູກຢາງພາລາ - ວາງແຜນໜ່ວຍງານທີ່ດິນສະເພາະໄດ້ບໍ່? ເພື່ອເຮັດໃຫ້ນຳໃຊ້ທີ່ດິນເໝາະສົມກັບການປູກ ຫຼືຜະລິດ. - ການກຳນົດແຜນທີ່ ທີ່ເໝາະສົມເວລາສຳຫຼວດຕ້ອງໄດ້ໃຊ້ ແຜນທີ່ມາດສ່ວນເທົ່າໃດໃຫ້ຈະແຈ້ງ?
2.	ກຸ່ມເຕັກນິກການປູກຢາງພາລາ	<ul style="list-style-type: none"> - ໃນປະຈຸບັນຍັງຂາດຂໍ້ມູນເປັນເອກະສານ, ຕິດຕາມ... ແລະ ລະດູການປູກເດືອນ 5-6 ດີທີ່ສຸດ - ພຶດທີ່ປູກປະສົມປະສານນັ້ນ ແລະ ພຶດທີ່ປູກບໍ່ໄດ້ ທີ່ເໝາະສົມແມ່ນພຶດຊະນິດໃດ? - ເຕັກນິກການປູກໄດ້ 3 ປີແລ້ວ ເພິ່ນໄດ້ຊຸດແຖວປະມານ 20 ຊຸມ ເຖິງປີ 7 ແຖວຈະໄດ້ປະມານ 1 ແມັດ (ໃຫ້ເວົ້າແຈ້ງຕື່ມ) ແລະ ຄວາມເລິກຂອງດິນປະມານເທົ່າໃດ? - ໃຫ້ພິຈາລະນາກັບການແບ່ງເຂດໃນລະດັບ 12-50% ເໝາະສົມສຳໃດແທ້? - ການໂຄສະນາ ໃຫ້ວິຊາການເຮັດເຊັ່ນ: ຈອງໂທລະພາບ ຫຼືວິທະຍຸ ແລະ ສ້າງວິຊາການຂັ້ນບ້ານປະຈຳ - ໃນການປູກຢາງພາລານີ້ ໃຫ້ຈັດເປັນຂະແໜງການວິຊາໜຶ່ງຈະເປັນໄປໄດ້ບໍ່?
3.	ກຸ່ມເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ແລະ ຊີວິດການເປັນຢູ່	<ul style="list-style-type: none"> - ໃນເຄື່ອງປ່າຂອງດົງນັ້ນ ຂໍ້ຈຳກັດຈະປ່ຽນເປັນການຄຸ້ມຄອງຍາກ: ມີບາງເຂດປົກປັກຮັກສາງ່າຍ - ຕ້ອງໄດ້ມີຄວາມຮູ້ພື້ນຖານທາງດ້ານເຕັກນິກ ແລະ ມີການສົ່ງເສີມຕ່າງໆ ໃນບັນດາໂຄງການທີ່ໄດ້ສະໜັບສະໜູນທຶນ.
4.	ກຸ່ມສັນຍາຮ່ວມກັບຊາວກະສິກອນ	<ul style="list-style-type: none"> - ສັນຍາກໍລະນີຊາວກະສິກອນບໍ່ຮູ້ໜັງສືນີ້ ຈະເຮັດໃນຮູບແບບການຍິນຍາກນ້ຳຍາບ້ານ - ຈະເອົາສັນຍານຳໄປໃຊ້ໃຫ້ນຳໄປລຽບລຽນຄືນໃໝ່ ຕາມ ສປປ ລາວ ຖ້າບໍ່ຖືກຮອງຮັບຈະປະຕິບັດໄດ້ຍາກ - ກຸ່ມຊົນເຜົ່າຕ່າງໆ ຈະເປັນຜູ້ຮັບຜິດຂອງບ້ານ, ຕົ້ນຕໍແທ້ແມ່ນໃຫ້ຜົນປະໂຫຍດຂອງຜູ້ລົງທຶນ ແລະ ທັງຜູ້ຜະລິດ ຈະໃຫ້ເປັນເອກະພາບທົ່ວປະເທດ (ອີງຕາມແຕ່ລະເຂດ) - ສ່ວນຫຼາຍໄດ້ອີງໃສ່ສັນຍາແມ່ ຕ້ອງໄດ້ລົງທະບຽນ ຂອງກຸ່ມຄອບຄົວຜູ້ຜະລິດ

ໝາຍເຫດ: 1. ການກຳນົດໄລຍະທ່າງ 20 ແມັດ ຫາ 30 ແມັດ ເປັນການບໍ່ຊັດເຈນເທື່ອ ແລະ ທາງດ້ານວິຊາການເຮົາຈະຈຳແນກແຕ່ພຶດແຕ່ລະຊະນິດເຊັ່ນ: ສາລີ, ເຂົ້າ, ໜອງປາ...(ໃຫ້ເບິ່ງຕາມແຜນທີ່ນຳໃຊ້ທີ່ດິນເປັນຫຼັກ)

1. ກຸ່ມເຕັກນິກການປູກຢາງພາລາ: ໃຫ້ຄຳນຶ່ງເຖິງພຶດປູກປະສົມປະສານໃນຊ່ວງ 1-7 ປີ
2. ກຸ່ມເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ: ປູກໝາກເດືອຍ, ຖົ່ວ, ໝາກນັດ, ຈຳພວກຖົ່ວ...
3. ກຸ່ມນຳໃຊ້ທີ່ດິນ: ໃນການສຳປະທານດິນ 100 - 200 ຮຕ ເຮົາຕ້ອງໄດ້ຄິດ: ສຳຫຼວດຄືນ ແລະ ປູກຕາມເຕັກນິກ

❖ **ຈຸດດີ ແລະ ຈຸດອ່ອນ**

1. ຈຸດດີ: ແຕ່ພາກສ່ວນໄດ້ມີການສົນທະນາແບບຈິງຈັງ ແລະ ຕົງໄປຕົງມາໃນແຕ່ລະຂອດຂອງການສຶກສາ ແລະ ໃຫ້ຄວາມຄິດເຫັນຢ່າງກະຈ່າງແຈ້ງແຕ່ລະບັນຫາ.
2. ຈຸດອ່ອນ: ຊາວກະສິກອນທີ່ເຂົ້າຮ່ວມນັ້ນ ຍັງບໍ່ສາມາດໃຫ້ຄຳເຫັນຕໍ່ກັບບັນຫາຂອງເຂົ້າບໍ່ພຽງພໍ.

❖ **ຂໍ້ສະເໜີ**

1. ສະເໜີໃຫ້ທາງກອງປະຊຸມນຳໄປຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພິຈາລະນາກ່ຽວກັບການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ, ການຊອກຫາຮູບແບບເຕັກນິກ, ສັນຍາຮ່ວມກັບຊາວກະສິກອນ ແລະ ການຕະຫຼາດໃຫ້ກະຈ່າງແຈ້ງແຕ່ລະເຂດປູກຢາງພາລາໃຫ້ໄດ້ຮັບຜົນ.
2. ໃຫ້ມີການສຶກສາ ແລະ ສຳຫຼວດຢ່າງລະອຽດກ່ຽວກັບຜົນກະທົບທີ່ຕາມມາເຊັ່ນ: ສະພາບແວດລ້ອມ, ການເຊື່ອຖືກຈາກແຫຼ່ງແນວພັນ ແລະ ໃຫ້ມີຜູ້ຮັບຊອບການປູກຢາງພາລາເຊັ່ນ : ການນຳລົງໃກ້ສິດ.
3. ໃນປະຈຸບັນແມ່ນມີຄວາມຈຳເປັນທຸກໆເມືອງ ທາງດ້ານເຕັກນິກໃຫ້ທາງສະຖາບັນເຮັດເປັນເອກະສານຄັກແນ່ເຊັ່ນ: ເຮັດເປັນປຶ້ມຄູ່ມື ຫຼືເອກະສານຕ່າງໆ ແລະ ອື່ນໆ... ໃນຊ່ວງເວລາ 1 - 7 ປີ ເພື່ອເຮັດຄອບຄົວທີ່ປູກຢາງພາລາໃຫ້ມີລາຍຮັບເພີ່ມ.

❖ **ຂໍ້ຕົກລົງຂອງກອງປະຊຸມ**

1. ທາງດ້ານການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ແມ່ນຈະໄດ້ມີການກຳນົດໄລຍະທ່າງ 20-30 ແມັດ ຈາກພື້ນທີ່ປູກຢາງພາລາ ຫາພື້ນທີ່ທຳການຜະລິດ ໂດຍອີງໃສ່ເງື່ອນໄຂຕົວຈິງຂອງແຕ່ລະພື້ນທີ່.
2. ທາງດ້ານເຕັກນິກການປູກຢາງພາລາ ແມ່ນຈະໄດ້ຄຳນຶງເຖິງພຶດຕະສົມປະສານ ໃນຊ່ວງໄລຍະເວລາຂອງຢາງພາລາ 1 - 7 ປີ ອາດຈະປູກຈຳພວກ ພຶດຕະກຸນຖິ່ວ : ຖິ່ວແຮ, ຖິ່ວເຫຼືອງ, ຖິ່ວສະໄຕໂລ, ຖິ່ວດຳ ແລະ ໝາກໆາ, ໝາກເດືອຍ, ໝາກນັດ, ເຂົ້າ, ສາລີ...
3. ທາງດ້ານເສດຖະກິດ - ສັງຄົມ ແລະ ຊີວິດການເປັນຢູ່ ຈະໄດ້ມີການຄຳນຶງເຖິງທາງດ້ານແຮງງານ.
4. ທາງດ້ານສັນຍານັ້ນ ໃນການສຳປະທານນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ຄວນຈະຕ້ອງໄດ້ມີການສຳຫຼວດພື້ນທີ່ ແລະ ປູກໄປຕາມເຕັກນິກ.

ແຂວງ ອຸດົມໄຊ, ວັນທີ:.....

ໂຄງການຍ່ອຍ ຄົ້ນຄວ້າ

ເລຂາກອງປະຊຸມ

ທ່ານ ຄຳພອນ ມູນລະໄມ

ທ່ານ ພັນໄຊ ອີງໄຊ

ທ່ານ ຈັນທະວີໄຊ ແກ້ວບຸນນຳ

ເອກະສານແນບທ້າຍ

ເອກະສານແນບທ້າຍ1

ຕາຕະລາງ : 1. ການສັງລວມການສະເໜີແຕ່ລະພາກສ່ວນ, ວັນທີ 05/07/2007

ລ/ດ	ສະເໜີ	ຄຳຖາມ ແລະ ຄຳຊີ້ແຈງ	ວິທີການປ້ອງກັນ ຫຼື ການປັບປຸງ
1.	ກໍລະນີສຶກສາບັນຫາການປູກຢາງພາລາຂອງການຊາວກະສິກອນຂະໜາດນ້ອຍ, ສູນຄົ້ນຄວ້າປ່າໄມ້	<ul style="list-style-type: none"> - ບໍ່ທັນເໝາະສົມ, ການປະສານງານເຮັດເປັນລະບົບ, ການຈັດສັນທີ່ດິນໃຫ້ແກ່ຜູ້ລົງທຶນ ແລະ ປູກເປັນເຂດ. - ໃຫ້ມີຂໍ້ມູນຈາກບໍລິສັດເພື່ອສົມທຽບ - ພື້ນທີ່ດິນບໍ່ຈະແຈ້ງ. - ການສັນຍາ ກັບຊາວກະສິກອນບໍ່ສາມາດເຮັດໄດ້ ແລະ ບໍ່ໄດ້ຖືກເຜີຍແຜ່, ບໍ່ມີບໍລິສັດໃດທີ່ຂຽນລະອຽດກ່ຽວກັບສິ່ງແວດລ້ອມ ທີ່ຈະເກີດຜົນກະທົບຕາມມາ. - ການຄຸ້ມຄອງ ຍັງອ່ອນຫາງດ້ານສັນຍາ ແລະ ບໍລິສັດຈະໜັກແໜ້ນ. - ຂໍ້ມູນພື້ນຖານຍັງເຮັດບໍ່ໄດ້ດີ ແລະ ເບື້ອງວິຊາການບໍ່ທັນຕອບສະໜອງ ໃຫ້ແກ່ການນຳຢ່າງຈະແຈ້ງ. - ກິດຈະກຳໃດທີ່ທຽບກັບຢາງພາລາ. - ສ້າງວິຊາການຄຸ້ມຄອງກັບການປູກຢາງພາລາ. 	<ul style="list-style-type: none"> - ສຳຫຼວດ, ເກັບກຳຂໍ້ມູນ, ຢາງໜ້ອຍຈັດກອງປະຊຸມ 3 ຄັ້ງ. - ອີງໃສ່ແຜນວາດ. - ສັນຍາຈະຕ້ອງໄດ້ຮັບຜິດຊອບ 1-7 ປີ ແລະ ການຕອບສະໜອງອຸປະກອນ, ການມີສ່ວນຮ່ວມກັບຜູ້ລົງທຶນ. - ນຳໃຊ້ກົດລະບຽບຕ່າງໆ ແລະ ການກະຈາຍຂໍ້ມູນ. - ໃຫ້ມີການສຶກສາລະອຽດ ຂອງຜົນກະທົບຕາມມາ. - ປ້ອງກັນທາງດ້ານຄວາມຊ່ຽງຕ່າງໆ... - ສຶກສາການພົວພັນກັບຕ່າງປະເທດທາງດ້ານການຄ້າ. - ຄວນສົ່ງເສີມການຂຶ້ນທະບຽນສັນຍາໃຫ້ເຖິງຊາວກະສິກອນ.
2.	ວິທີການກຳນົດເຂດທີ່ເໝາະສົມການປູກຢາງພາລາ ທີ່ລະດັບບ້ານຢູ່ພາກເໜືອຂອງລາວ, ສູນສຳຫຼວດ ແລະ ແບ່ງເຂດດິນກະສິກຳ	<ul style="list-style-type: none"> - ສຶກສາລະດັບບ້ານ, ກຸ່ມບ້ານພັດທະນາ. - ກຳນົດໃນການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ແລະ ເບິ່ງທາງດ້ານວິຊາການ. - ຂໍ້ຂັດແຍ່ງບາງຄອບຄົວໃນການນຳໃຊ້ດິນທຳການຜະລິດ. - ກຳນົດດິນໃຫ້ມີຫຼາຍຮູບແບບ ແລະ ຄວນປູກໂກຈາກພືດອື່ນຈັກແມັດ ໃຫ້ເໝາະສົມກັບພື້ນທີ່. 	<ul style="list-style-type: none"> - ຈຳເປັນຕ້ອງໄດ້ ນຳໃຊ້ເຄື່ອງມືຕ່າງໆນັ້ນ ຄວນພັດທະນາ ຫຼື ປັບຂັ້ນຕອນໃຫ້ງ່າຍ ແລະ ຊັດເຈນ. - ການຕັດສິນ : ແຂວງ, ເມືອງ, ບ້ານ, ອຳນາດການປົກຄອງ. - ເຂດພູດອຍນີ້ຈະກຳນົດຈະແຈ້ງ.
3.	ແຜນຍຸດທະສາດ ແລະ ການພັດນາກະສິກຳ, ຫ້ອງການສົ່ງເສີມເມືອງ ນາໝີ້		

ເອກະສານແນບທ້າຍ 2

ກຸ່ມທີ 1. ດ້ານການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ

ຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກ: ທ່ານ ໄພທູນ ພິລາກອນ ແລະ ທ່ານ ພູນຊັບ ວິໄລເຮືອງ

1. ທ່ານ ບຸນທັນ ວັນນະໃຈ ເຈົ້າເມືອງ ນາໝີ
2. ທ່ານ ຄຳພາ ຈັນທິລາດ ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາສາດເຕັກນິກກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້
3. ທ່ານ ເຕັນ ຫົວໜ້າເຂດ ເມືອງ ນາໝີ
4. ທ່ານ ບຸນເກີດ ໂຄງການ GAA
5. ທ່ານ ແກ່ນ ນາຍບ້ານ ໄຊສຳພັນ
6. ທ່ານ ປີເຕີ ໂຈນ ຊ່ຽວຊານ ໂຄງການຍ່ອຍ ຄົ້ນຄວ້າ

ກຸ່ມທີ 2. ດ້ານການນຳໃຊ້ເຕັກນິກ

ຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກ: ທ່ານ ສິມອນ ວົງຄຳຮໍ່ ແລະ ທ່ານ ຈັນທະວິໄຊ ແກ້ວບຸນນຳ

1. ທ່ານ ບຸນຊູ ດວງພະສິດ ຫົວໜ້າຫ້ອງການລິ້ງເສີມກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ເມືອງ ນາໝີ
2. ທ່ານ ບຸນສິງ ສິງນາພວງ ທີ່ປຶກສາ GTZ
3. ທ່ານ ຄຳສິມແພງ ອິນທະວົງ ຫົວໜ້າຫ້ອງການປະສານງານໂຄງການ ເມືອງ ໂພນໄຊ
4. ທ່ານ ນາງ ອຳພອນ ຣາຊຈັກ ເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ
5. ທ່ານ ນໍຊິວ ມິວເຈີຢາ ນາຍບ້ານ ແງທອງ
6. ທ່ານ ສີວິໄສ ບຸນສະຫວັດ ຫ້ອງການລິ້ງເສີມກະສິກຳ ປ່າໄມ້ ເມືອງ ໄຊ
7. ທ່ານ ຄຳພອນ ມູນລະໄມ ສູນຄົ້ນຄວ້າປ່າໄມ້
8. ທ່ານ ສຸລິວັນ ວັນນະສຸກ ຫ້ອງການປະສານງານໂຄງການເມືອງ ນາໝີ
9. ທ່ານ ເອຣິກ ຊ່ຽວຊານ ສູນຄົ້ນຄວ້າກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ພາກເໜືອ

ກຸ່ມທີ 3. ດ້ານເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ແລະ ຊີວິດການເປັນຢູ່

ຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກ: ທ່ານ ພັນໄຊ ອົງໄຊ, ທ່ານ ພອນປະເສີດ ສຸວັນນະວົງ

1. ທ່ານ ບຸນຍືມ ໄຊຍະເວດ ຫົວໜ້າຫ້ອງການກະສິກຳ-ປ່າໄມ້ ອຸດົມໄຊ
2. ທ່ານ ຈັນຄຳ ຫອມດາຮັກ ປະສານງານໂຄງການ ເມືອງນາໝີ
3. ທ່ານ ສິມຈັນ ທະວີວັນຮັກ ຜູ້ຮັບຜິດຊອບໂຄງການ IFAD
4. ທ່ານ ເປັງຄຳ ມິພູວຽງ ໂຄງການລາວ-ເຢຍລະມັນ ເມືອງໃໝ່ (ຜັງສາລີ)
5. ທ່ານ ໄມເພັງ ພິງສະຫວັດ ຫົວໜ້າຫ້ອງການລິ້ງເສີມກະສິກຳ-ປ່າໄມ້ (ເມືອງແປ່ງ)
6. ທ່ານ ບຸນເຫຼືອມ ປານແສນຄຳ ຫົວໜ້າຂະແໜງປ່າໄມ້ ອຸດົມໄຊ
7. ທ່ານ ຟານແພງ ນາຍບ້ານ ບ້ານນາໝີເໜືອ
8. Dr. Yayoi FUJITA ຊ່ຽວຊານ ປະຈຳໂຄງການຊີດາ

ກຸ່ມທີ 4. ດ້ານສັນຍາການປູກຢາງພາລາ

ຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກ: ທ່ານ ສິມພັນ ແລະ ທ່ານ ສິມບູນ

1. ທ່ານ ດຣ. ລິນຄຳ ດວງສະຫວັນ	ຫົວໜ້າໂຄງການຢ່ອຍ ຄົ້ນຄວ້າ
2. ທ່ານ ທະນູໄຊ ເລືອງສະຫວັດ	ຂະແໜງແຜນການ ແຂວງ ອຸດົມໄຊ
3. ທ່ານ ຄຳພຸດ ແກ້ວບຸນມາ	ຫົວໜ້າຫ້ອງການລິ້ງເສີມກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ເມືອງ ໂພນໄຊ
4. ທ່ານ ຄຳພັດ ສິລິປະເສີດ	ຫ້ອງການລິ້ງເສີມກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ເມືອງ ໂພນໄຊ
5. ທ່ານ ຄຳແດງ	ນ້າຍບ້ານ ນາໝໍ້ໄຕ້
6. ທ່ານ ຄຳຜາຍ ອິນສະແຫວງ	ອົງການວິທະຍາສາດ ອຸດົມໄຊ
7. ທ່ານ ຄຳສອນ	ໂຄງການ GTZ
8. ທ່ານ ດວງຈິດ ມິ່ງບຸບຜາ	ຫົວໜ້າຫ້ອງການ
9. ທ່ານ ເຈ້ຍທໍວີ	ນ້າຍບ້ານ ມີໄຊ

ເອກະສານແບບທ້າຍ3

ຄຳຖາມເຈາະຈົ້ມ ພາຍໃນກຸ່ມ

ກຸ່ມ	ຄຳຖາມ
ດ້ານການຈັດສັນທີ່ດິນ	<p>(1) ຂັ້ນຕອນການກຳນົດເຂດການນຳໃຊ້ດິນ ໃຫ້ເຊື່ອມຢົງກັບຂະບວນການອະນຸມັດການລົງທຶນ ແນວໃດ?</p> <p>(2) ລະບົບການກຳເກັບຂໍ້ມູນປູກຢາງພາລາ ຄວນຈະຄຸ້ມຄອງເຮັດແນວໃດ?</p> <p>(3) ເພື່ອເຮັດໃຫ້ວິຊາການ ແລະ ຊາວບ້ານມີ ຄວາມເຂົ້າໃຈ ກ່ຽວກັບການຄັດເລືອກພື້ນທີ່ປູກຢາງພາລາ ທີ່ເໝາະສົມຄວນເຮັດແນວໃດແດ່?</p> <p>(4) ມີວິທີການແນວໃດ? ເພື່ອບໍ່ໃຫ້ ການປູກຢາງພາລາ ຈະບໍ່ມີຜົນກະທົບຕໍ່ກັບ ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ?</p>
ປັບປຸງການສົ່ງເສີມ ແລະ ບໍລິການດ້ານເຕັກນິກ	<p>(1) ຄວາມຮູ້ກ່ຽວກັບເຕັກນິກການປູກຢາງພາລາ ມີຄວາມສຳຄັນກັບພາກສ່ວນໃດແດ່? ຍ້ອນຫຍັງ? ເຊັ່ນວ່າ:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ ພັນຢາງ: ພັນຢາງທີ່ນຳໃຊ້ປູກໃນປະຈຸບັນ ແມ່ນ ຈຸດດີ ແລະ ຈຸດອ່ອນ. ▪ ການປູກ: ວິທີການປູກ, ບົວລະບັດຮັກສາ, ການຂີດຢາງ, ການປຸງແຕ່ງ, ລະບົບການຕະຫຼາດ ແລະ ການຂາຍໄມ້ທ່ອນ. ▪ ການປຸງແຕ່ງ: ໂອກາດ, ການລົງທຶນ, ຜົນກຳໄລ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດ ▪ ຈັດຕັ້ງກຸ່ມການຜະລິດ ແລະ ການຕະຫຼາດ ▪ ສັນຍາປູກຢາງພາລາ ▪ ການກຳນົດພື້ນທີ່ເໝາະສົມສຳລັບການປູກຢາງພາລາ ▪ ນອກຈາກຢາງພາລາແລ້ວ ຄວນຈະມີການສົ່ງເສີມຫຍັງແດ່? ເຊັ່ນ ທ່ອງທ່ຽວທຳມະຊາດ ▪ ຮູບແບບການປູກຢາງພາລາປະສົມປະສານ <p>(2) ໃຜຈະຜູ້ປະກອບ ແລະ ເປັນຜູ້ເຜີຍແຜ່ບັນດາເຕັກນິກວິທີການຕ່າງໆ? ແລະ ມີຂັ້ນ ຕອນແນວໃດ?</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ ເອກະສານວິຊາການ, ວິດີໂອ, ວິທະຍຸ ແລະ ຫັດສະນະສຶກສາ. ▪ ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້, ສູນພາກເໜືອ ແລະ ອື່ນໆ
ພັດທະນາດ້ານເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ	<p>(1) ເຮັດວິທີການໃດ ເພື່ອຊ່ວຍໃຫ້ຊາວກະສິກອນຄອບຄົວທຸກຍາກ ມີສິດເຂົ້າໄປນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ແລະ ຊັບພະຍາກອນອື່ນໆ.</p> <p>(2) ຊາວກະສິກອນ ໃນເມືອງຂອງທ່ານໄດ້ຮັບຮູ້ລາຄາຢາງພາລາ ແນວໃດ? ມີລະບົບການເຜີຍແຜ່ຂໍ້ມູນດ້ານການຕະຫຼາດຢາງແນວໃດ?</p> <p>(3) ໃນເມືອງຂອງທ່ານນອກຈາກຢາງພາລາແລ້ວ ມີທາງເລືອກອື່ນບໍ່? ຖ້າມີ? ທາງເລືອກດັ່ງກ່າວສາມາດສ້າງລາຍໄດ້ເທົ່າກັບລາຍຮັບຈາກ ຢາງພາລາບໍ່? ແລະ ທາງເລືອກດັ່ງກ່າວມີຜົນດີ ແລະ ຜົນເສຍຫຍັງແດ່?(ການຮອງຮັບຂອງ</p>

	ຕະຫຼາດ, ຄວາມຮູ້ພື້ນບ້ານຂອງຊາວກະສິກອນ, ແຫຼ່ງທຶນ ແລະ ອື່ນໆ).
ດ້ານສັນຍາປູກຢາງພາລາ	<p>(1) ໃນບົດສັນຍາລະຫວ່າງຊາວກະສິກອນກັບບໍລິສັດຜູ້ລົງທຶນ ແມ່ນຖືເອົາຈຸດໃດເປັນສ່ວນສຳຄັນທີ່ເປັນຕົວກຳນົດ.</p> <p>(2) ມີບັນຫາໃດແດ່ ທີ່ເກີດມັກເກີດຂຶ້ນພາຍໃນເມືອງ ຂອງທ່ານ? (ຄວາມບໍ່ສົມບູນຂອງສັນຍາບໍ່?).</p> <p>(3) ການປັບໄໝຄວນຈະກຳນົດເຂົ້າໃນບົດສັນຍາບໍ່? ສຳລັບຊາວກະສິກອນທີ່ປະຕິບັດບໍ່ຖືກຕາມສັນຍາຄວນຈະປັບໄໝ 5000-10000 ກີບ ຕໍ່ຕົ້ນບໍ່? ສຳລັບບໍລິສັດຄວນຈະເຮັດແນວໃດ?</p> <p>(4) ໃນກໍລະນີທີ່ວ່າ ຄູ່ສັນຍາໄດ້ຕັດສິນໃຈຍົກເລີກສັນຍາ ຄວນຈະມີການຄິດໄລ່ຄ່າຕອບແທນແນວໃດ ໃຫ້ແກ່ທັງ 2 ຝ່າຍ?</p> <p>(5) ການເສຍພາສີທີ່ດິນຫຼັງຈາກການຍົກເວັ້ນ 3 ປີ ທຳອິດ ຄວນຈະເຮັດແນວໃດ?</p> <p>(6) ໃນສັນຍາ ຜົນຜະລິດຢາງພາລາຄວນມີວິທີການກຳນົດລາຄາ ແນວໃດ? ຄວນຈະໃຫ້ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ຫຼື ສະຖາບັນອື່ນໆ ພິຈາລະນາລາຄາຢາງໃນທ້ອງຕະຫຼາດໂລກທຸກໆ 3 ເດືອນບໍ່?. ຫຼື ວ່າຄວນຈະມີການກຳນົດລາຄາຢາງເທົ່າໃດເປີເຊັນ ໂດຍ ອີງໃສ່ລາຄາ ໃນທ້ອງຕະຫຼາດໂລກ? (ຕົວຢ່າງ ຄວນຈະກຳນົດລາຄາຕໍ່ສຸດປະມານ 85% ຂອງລາຄາຢາງໃນທ້ອງຕະຫຼາດໂລກ)</p>

ເອກະສານແນບທ້າຍ4

**ວາລະກອງປະຊຸມກ່ຽວກັບ ການລາຍງານ ແລະ ປະກອບຄໍາເຫັນໃນຜົນການສຶກສາບັນຫາ ການປູກຢາງ ພາລາຂະໜາດ
ນ້ອຍຂອງຊາວກະສິກອນ, 5-6 ກໍລະກົດ 2007, ຫ້ອງປະຊຸມພະແນກກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້ ແຂວງ ອຸດົມໄຊ,
ປະທານກອງປະຊຸມ ທ່ານ ແນນ ວຽນວິງສິດ ຫົວໜ້າພະແນກກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້ແຂວງ ອຸດົມໄຊ**

ເວລາ	ກິດຈະກຳ	ຜູ້ຮັບຜິດຊອບ	ໝາຍເຫດ
08:00 - 08:30	ລົງທະບຽນ	ອຳພອນ ຣາຊຈັກ	ມື້ທີ 1
08:30 - 09:00	ກ່າວເປີດກອງປະຊຸມ	ທ່ານ ແນນ ວຽນວິງສິດ ຫົວໜ້າພະແນກກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້ແຂວງ ອຸດົມໄຊ	
09:00 - 09:30	ສະເໜີຈຸດປະສົງ ແລະ ລາຍການກອງປະຊຸມ	ດຣ. ລິນຄຳ ດວງສະຫວັນ	
09:30 - 10:00	ສະເໜີພາບລວມ ແລະ ຍຸດທະສາດການພັດທະນາກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້ ເມືອງ ນາໝີ	ຫົວໜ້າຫ້ອງການສົ່ງເສີມກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້ເມືອງ ນາໝີ	
10:00 - 10:15	ພັກດື່ມກາເຟ		
10:15 - 10:45	ສະເໜີກໍລະນີສຶກສາບັນຫາການປູກຢາງພາລາຂອງຊາວກະສິກອນຂະໜາດນ້ອຍ	ສິມອນ ວິງຄຳຮໍ່	
10:45 - 11:30	ຮັບປະທານອາຫານທ່ຽງ		
13:00 - 13:30	ສະເໜີບົດການກຳນົດເຂດທີ່ເໝາະສົມໃນການປູກຢາງພາລາ	ໄພທູນ ພິລາກອນ	
13:30 - 14:00	ຄຳຖາມ ແລະ ຄຳຊີ້ແຈງ	ດຣ. ລິນຄຳ ດວງສະຫວັນ	
14:00 - 16:30	ຈັດກຸ່ມສົນທະນາຕົວແທນຈາກພາກສ່ວນຕ່າງ		
	ກຸ່ມທີ 1. ດ້ານການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ	ໄພທູນ, ພູນຊັບ	ຫ້ອງ ທ. ແນນ
	ກຸ່ມທີ 2. ດ້ານການນຳໃຊ້ເຕັກນິກ	ສິມອນ, ຈັນທະວີໄຊ	ຫ້ອງປະຊຸມ
	ກຸ່ມທີ 3. ດ້ານເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ແລະ ຊີວິດການເປັນຢູ່	ພັນໄຊ, ພອນປະເສີດ	ຫ້ອງ ທ. ບຸນຍິນ
	ກຸ່ມທີ 4. ດ້ານສັນຍາການປູກຢາງພາລາ	ສິມພັນ, ສິມບູນ	ຫ້ອງ ສລຊ
19:00 - 21:00	ຮັບປະທານອາຫານຄ່ຳ		
08:15 - 10:00	ສົນທະນາເປັນກຸ່ມກ່ຽວກັບການພັດທະນາຫົວຂໍ້ຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ກິດຈະກຳຕ່າງໆ	ຜູ້ໃຫ້ຄວາມສະດວກກຸ່ມ ທີ່ໄດ້ຈັດແບ່ງໃນ 4 ກຸ່ມ	ມື້ທີ 2
10:00 - 10:15	ພັກຜ່ອນດື່ມກາເຟ		
10:15 - 11:30	ສົນທະນາລວມ	ຄຳພອນ, ພັນໄຊ, ຈັນທະວີໄຊ	
11:30 - 11:50	ສະຫຼຸບກອງປະຊຸມ	ດຣ. ລິນຄຳ ດວງສະຫວັນ	
11:50 - 12:20	ກ່າວປິດກອງປະຊຸມ	ທ່ານ ບຸນທັນ ວັນນະໃຈ ເຈົ້າເມືອງ ນາໝີ	